

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos
Tekijä-Författare-Author Pohjola, Johanna		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Poné la pava – laita pannu tulelle : mate-juoma symbolina Argentiinassa		
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaali- ja kulttuuriantropologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2008-05-12	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 112 s., 6 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Pro gradu -työ on etnografinen tutkielma argentiinalaisesta mate-juomasta symbolina. Tarkoitus on selvittää Argentiinassa erityisen rakkaaksi koetun yrttiutejuoman ja monimerkityksisen symbolin sosiaalista luonnetta ja sitä kautta sosiaaliseen toimintaan liittyviä arvoja argentiinalaisessa yhteiskunnassa. Matea tarkastellaan sosiaalisena toimintana paitsi juomisen, myös puheen muodossa. Tutkimuksen pääkohteena ovat matea koskevat diskurssit.</p> <p>Tutkielmassa selviää, että mate symboloi erityisesti sosiaalisuutta, solidaarisuutta, tasa-arvoa, ystävyyttä, levollisuutta ja kansallista yhteisöä, Argentiinaa. Se on keskeinen sosiaalisen kanssakäymisen väline, jonka avulla merkitään ja järjestetään sosiaalisia suhteita niin yksilöllisellä kuin yhteisölliselläkin tasolla. Maten välityksellä määritellään, millaista on "argentiinalaisuus". Juomaan liittyy voimakas moraalinen jakamisen velvoite, mutta koska kaikkien kanssa ei haluta jakaa, tuottaa juominen sosiaalisia rajoja.</p> <p>Tutkimuksen johtopäätös on, että mate on Argentiinassa keskeinen avainsymboli. Se tarjoaa sosiaalisen toiminnan ideaalimallin, jolle on ominaista solidaarinen, tasa-arvoinen, vastavuoroinen ja rauhanomainen yhteistyö. Mate on itsessään ideaalin mukaista toimintaa, mistä syystä se on symbolisesti tärkeä. Koska sosiaalinen todellisuus kuitenkin on synnyttämiään ideaaleja mutkikkaampaa, edustaa mate yhteisöllisyyden ideaalia ennen kaikkea puheissa. Matediskurssi on ideaalin puhtain muoto. Tutkielman toinen johtopäätös on, että mate edustaa kulttuurista ja historiallista jatkuvuutta sekä tarjoaa symbolisen muodon kansallisen yhteisöllisyyden tunteen vahvistamiseksi.</p> <p>Tutkielma liittyy symbolisen ruoka-antropologian tutkimustraditioon. Siinä on hyödynnetty erityisesti Victor Turnerin ja Sherry B. Ortnerin teoriaa symboleista. Metodologisena lähtökohtana on Greg Urbanin diskurssikeskeinen kulttuurikäsite, jonka mukaan kulttuuri elää ja uusiutuu diskurssien kierrossa. Maten analysoimisen taustaksi tutkielmassa pureudutaan antropologisen kirjallisuuden avulla ruokaan ja juomaan liittyvään sosiaalisuuteen sekä ruoka-ainesten symbolisiin vahvuuksiin yleisesti.</p> <p>Työssä sivutaan myös maten roolia suomalaisen Metsä-Botnian Uruguayn-tehtaan argentiinalaisten vastustajien toiminnassa. Mate symboloi protesteissa paikallisuutta ja "kansan ääntä". Poliittisella tasolla maten edustamassa sosiaalisen toiminnan mallissa on kyse toimivan demokratian ideaalista, jossa valta ja toimijuus on eliitin sijaan kansalla. Poliittisena symbolina mate edustaa erityisesti vasemmistolaisenhenkistä, uusliberalismin vastaista ideologiaa.</p> <p>Tutkimuksen aineisto perustuu Argentiinassa syys–toukokuussa 2005–2006 tehtyyn antropologiseen kenttätööhön. Aineisto sisältää osallistuvan havainnoinnin kautta hankittua informaatiota, haastatteluja, keskusteluja, lehtitekstejä, muuta kirjallista mate-materiaalia sekä kuvia.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords juomat mate Argentiina sosiaalisuus kulttuuri		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		